

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ต. ๒๒.๑)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๓๐๒/๒๕๖๒
คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๗๒๔/๒๕๖๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๑๗ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง นายพีระเดช บุญชวนสกุล

ผู้ฟ้องคดี

ผู้อำนวยการเขตปทุมวัน ที่ ๑
อธิบดีกรมธนารักษ์ ที่ ๒
กรมธนารักษ์ ที่ ๓

ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร และการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๑๒๗๙/๒๕๕๘ หมายเลขแดงที่ ๗๒๕/๒๕๖๒

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องและเพิ่มเติมฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีอาศัยอยู่ในอาคารราชพัสดุ เลขที่ ๖๑๕ ถนนพระราม ๔ แขวงรองเมือง เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๘ เวลาประมาณ ๑๗ นาฬิกา ได้เกิดเหตุเพลิงไหม้อาคารและสิ่งปลูกสร้างบนที่ราชพัสดุ แปลงโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๖๑ แขวงรองเมือง เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร เป็นเหตุให้อาคารราชพัสดุเลขที่ ๖๐๕ - ๖๑๓ และบ้านเลขที่ ๕๑๙/๑ - ๕ จำนวน ๑๐ คูหา ได้รับความเสียหาย ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๓๑๓/๔๒๓ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๔๙ ขอให้

/ผู้ถูกฟ้องคดี...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขนย้ายเศษวัสดุและขยะที่ถูกเพลิงไหม้ออกจากที่ราชพัสดุ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพิกเฉย จนมีต้นโพธิ์เกิดขึ้นและเติบโตขึ้นเรื่อย ๆ ต่อมา ในวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๘ เวลาากลางคืน ต่อเนื่องถึงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๘ ผู้ฟ้องคดีถูกแมลงกัดต่อยทั่วตัวจนไม่สามารถนอนหลับได้ ผู้ฟ้องคดีพบว่าแมลงเหล่านี้ฟักตัวจากซากขยะแล้วมากัดกินใบโพธิ์เป็นอาหาร จึงไปร้องเรียน ที่สำนักงานเขตปทุมวันพร้อมด้วยตัวอย่างแมลงดังกล่าว เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มา ฉีดพ่นหมอกควันกำจัดแมลง พร้อมแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่าบริเวณดังกล่าวเป็นที่ราชพัสดุ ต้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีหนังสือถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงจะดำเนินการให้ได้ ผู้ฟ้องคดีจึงได้มี หนังสือ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๘ และวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ถึงผู้อำนวยการสำนัก บริหารที่ราชพัสดุกรุงเทพมหานคร และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามลำดับ เพื่อขอให้ขนย้ายขยะ ซากเพลิงไหม้ออกจากพื้นที่และขอให้โค่นต้นโพธิ์และต้นไทรเพื่อกำจัดแมลงรบกวน ต่อมา ผู้อำนวยการสำนักบริหารที่ราชพัสดุกรุงเทพมหานครปฏิบัติราชการแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มี หนังสือ ที่ กค ๐๓๑๔/๖๒๗๒ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๘ ส่งสำเนาหนังสือของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ กค ๐๓๑๓/๔๒๓ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๙ มาให้ผู้ฟ้องคดีเพื่อนำไปประสานกับผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๑ ต่อไป โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ที่ กค ๔๔๐๖/๒๐๓๓ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ แจ้งผลการพิจารณาดำเนินการว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถดำเนินการให้ได้เนื่องจากได้เข้าไป ตรวจสอบและสอบถามประชาชนผู้อยู่อาศัยข้างเคียงแล้วปรากฏว่า ไม่ได้รับความเดือดร้อน หรือพบเห็นว่ามีแมลงก่อความรำคาญหรือรบกวนตามที่ผู้ฟ้องคดีร้องเรียน ส่วนต้นโพธิ์และ ต้นไทรซึ่งเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติแต่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งสำนักงาน เขตปทุมวันได้แจ้งประสานผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้เข้ามาตรวจสอบและพิจารณาดำเนินการแล้ว สำหรับต้นโพธิ์และต้นไทรใหญ่โตขึ้นทำให้รากได้ดินใหญ่โตขยายตัวจนไซ้พื้นคอนกรีตเสริมเหล็ก ทำให้ทางเท้าหน้าบ้านของผู้ฟ้องคดีแตกร้าเสียหาย ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อแจ้งกรณีความเสียหายดังกล่าวพร้อมประเมินความเสียหาย และเรียกค่าเสียหาย เป็นเงิน ๓,๑๐๐,๐๐๐ บาท และหนังสือ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อขอให้ดำเนินการขุดรากต้นโพธิ์ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ที่ กท ๔๔๐๖/๑๗๔๕ ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ได้เข้าตรวจสอบพบว่า เป็นต้นโพธิ์ที่ขึ้นอยู่ในพื้นที่ดูแลรับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยเป็นต้นโพธิ์ขนาดใหญ่ มีรากจนไซ้เป็นวงกว้าง สำนักงานเขตปทุมวันไม่มีเครื่องมืออุปกรณ์ที่สามารถเข้าดำเนินการ ได้ ควรให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ดำเนินการตรวจสอบหาแนวทางแก้ไขต่อไป นอกจากนี้ การที่ เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไปสอบถามประชาชนที่อยู่อาศัยในบริเวณพิพาท จำนวน ๑๓ ราย ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีที่ถูกดูหมิ่นเหยียดหยาม กลียดชัง เป็นการละเมิด ต่อผู้ฟ้องคดี จึงขอเรียกค่าเสียหาย โดยคิดเป็นเงินรายละ ๒๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๓ ราย

/เป็นเงินจำนวน...

เป็นเงินจำนวน ๒๖๐,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายและเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จัดเก็บซากเพลิงไหม้ ขยะ และเศษวัสดุต่าง ๆ ออกจากพื้นที่แปลงที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๖๑ แขวงรองเมือง เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร
๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โคนต้นไม้ ต้นไทรและถอนรากเพื่อไม่ให้เจริญเติบโตได้อีก
๓. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ฉีดพ่นยาฆ่าแมลงรอบพื้นที่
๔. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ปักป้ายห้ามทิ้งขยะหรือวัสดุเหลือใช้ใด ๆ พร้อมคำเตือนระวางโทษตามกฎหมาย

๕. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชดใช้เงินจำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าวนับแต่วันที่ศาลรับคำฟ้องเพิ่มเติมให้แก่ผู้ฟ้องคดี

๖. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชดใช้เงินจำนวน ๒๖๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าวนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้รับคำให้การเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องขอดำเนินคดีโดยยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินคดีโดยได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมด

ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๙ ขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ร่วมกันตัดโคนต้นไม้และเก็บกวาดกองขยะ ฉีดยาฆ่าแมลง โดยให้แจ้งประชาชนโดยรอบได้รับทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ วัน เป็นการด่วนที่สุด ต่อมาผู้ฟ้องคดียื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๐ ขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาโดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเข้ามาขุดรากต้นไม้และตัดโคนต้นไม้ส่วนที่รูก้ำหรือกำลังจะรูก้ำอาคารเลขที่ ๖๑๕ ของผู้ฟ้องคดี ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งยกคำขอกำหนดมาตรการบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาตามคำขอของผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การว่า กรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าถูกแมลงกัดต่อย จากการสอบถามผู้ฟ้องคดีแจ้งว่าจะเปิดประตูหน้าต่างไว้ในตอนกลางคืน พฤติกรรมของผู้ฟ้องคดีผิดวิสัยวิญญูชนทั่วไปที่อาศัยอยู่ในชุมชนเมืองจะปิดประตูหน้าต่างหรือติดมุ้งลวดเพื่อป้องกันยุงและแมลงรบกวน และจากการสอบถามประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณดังกล่าวไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดได้รับความเดือดร้อนตามที่ผู้ฟ้องคดีอ้างแต่อย่างใด เมื่อผู้ฟ้องคดีแจ้งงานสิ่งแวดล้อมและงานรักษาความสะอาดให้มาตรวจสอบพบว่าเป็นแมลงที่มากัดกินใบโพธิ์และใบไทร ขอให้ผู้อำนวยการสำนักบริหาร

/ที่ราชพัสดุ...

ที่ราชพัสดุกรุงเทพมหานครทางแก้ไขโดยด่วน นั้น ตามสำเนาหนังสือของผู้ฟ้องคดี ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ไปฉีดพ่นหมอกควันบริเวณดังกล่าวแล้ว เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตรวจสอบพบว่าบริเวณดังกล่าวเป็นที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีเศษกิ่งไม้ใบไม้แห้งกองทับถม เศษวัสดุก่อสร้างและยางรถยนต์เก่ากองทิ้งทับถมเป็นจำนวนมาก และพบต้นโพธิ์และต้นไทรขนาดใหญ่อยู่บนที่ดินดังกล่าว โดยที่พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๘ (๒) บัญญัติให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือที่ดินต้องดูแลรักษาที่ดินของตน โดยไม่ปล่อยปละละเลยให้ต้นไม้ที่ขึ้นในที่ดินหรือปล่อยปละละเลยให้มีการทิ้งสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในบริเวณที่ดินของตน และเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในเบื้องต้นให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายรักษาความสะอาดเข้าดำเนินการทำความสะอาดและเก็บขนขยะต่าง ๆ ออกไปทิ้งแล้ว แต่ก็ยังมีผู้นำขยะและเศษสิ่งของไปทิ้งอีก ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้มีหนังสือ ที่ กท ๔๔๐๖/๒๐๓๔ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อขอให้แก้ไขปัญหาและออกมาตรการกับผู้เช่าพื้นที่ รวมทั้งก่อสร้างรั้วล้อมรอบแปลงที่ดินดังกล่าวให้เรียบร้อยมิดชิด เพื่อป้องกันประชาชนนำเอาขยะและเศษสิ่งของมากองทิ้ง และมีหนังสือ ที่ กท ๔๔๐๖/๒๐๓๓ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ แจ้งผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๓๑๔/๑๓๖๐๕ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๘ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่าอยู่ระหว่างขั้นตอนตรวจสอบพื้นที่บริเวณที่ราชพัสดุแปลงดังกล่าว เพื่อดำเนินการขอตั้งงบประมาณก่อสร้างรั้วล้อมรอบ จึงขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชนย้ายเศษกิ่งไม้ใบไม้แห้งและอื่น ๆ ที่กองทับถมเป็นกองขยะออกจากที่ราชพัสดุแปลงดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะเข้าดำเนินการทำความสะอาดและเก็บขนขยะต่าง ๆ ออกไปทิ้ง คงเหลือเศษซากวัสดุก่อสร้างประเภทอิฐและโครงสร้างอาคารที่หักป่นลงมาทับถมกับวัสดุสิ่งของที่ประชาชนนำมาวางไว้ รวมทั้งต้นโพธิ์และต้นไทรขนาดใหญ่ที่ผู้ฟ้องคดีร้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตัดโค่นด้วย เนื่องจากต้นไม้มีขนาดใหญ่คาดว่ามีความอายุมากกว่า ๑๐ ปี ไม่ใช่เพิ่งเกิดหลังเหตุไฟไหม้ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินที่ต้นโพธิ์และต้นไทรตั้งอยู่ไม่ได้ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตัดโค่นแต่อย่างใด ประกอบกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถดำเนินการให้ได้ด้วยเหตุที่บริเวณดังกล่าวคับแคบ จำเป็นต้องใช้ผู้ชำนาญงานและเครื่องทุ่นแรงในการขนย้ายเศษซากวัสดุก่อสร้างประเภทอิฐและโครงสร้างอาคารที่หักพังและตัดโค่นต้นไม้ขนาดใหญ่ ซึ่งหน่วยงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่มีอุปกรณ์เพียงพอที่จะดำเนินการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กท ๔๔๐๖/๓๖๖๒ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อดำเนินการจัดจ้างเอกชนที่มีความพร้อมทางด้านเครื่องมืออุปกรณ์เข้าดำเนินการต่อไป นอกจากนี้พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔ บัญญัติให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

/เป็นพนักงาน...

เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบดูแลมิให้มีการฝ่าฝืนข้อห้ามตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยไม่ได้ให้อำนาจเข้าไปดำเนินการใด ๆ ในที่ดินที่มีใช้ที่สาธารณะ โดยเจ้าของไม่ยินยอมการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามที่กล่าวข้างต้นจึงไม่ใช่เป็นการปฏิเสธไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างแต่อย่างใด

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การว่า อาคารราชพัสดุ เลขที่ ๖๑๕ ที่ผู้ฟ้องคดีเช่าเพื่อพักอาศัย ตั้งอยู่บนที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียน ที่ กท. ๐๗๐๕๗๔ (ปัจจุบันคือ หมายเลขทะเบียนเลขที่ กท. ๐๕๗๔) โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๖๑ แขวงรองเมือง เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร เนื้อที่ทั้งแปลง ๒ ไร่ ๔ ตารางวา ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๓๑๓/๑๙๘๕ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๖ ขอเลิกสัญญาเช่าอาคารราชพัสดุ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติผิดเงื่อนไขในสัญญาเช่าและกระทำละเมิดโดยรื้อถอนอาคารราชพัสดุดอก แล้วปลูกสร้างใหม่เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กสูง ๓ ชั้น โดยไม่ได้รับอนุญาต จากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๓๑๑/๑๒๒๘๙ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นพิจารณากรณีผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารราชพัสดุและปลูกสร้างอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก (ค.ส.ล.) สูง ๓ ชั้น โดยไม่ได้รับอนุญาตว่า ถูกต้องและเป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือไม่ อย่างไร ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ที่ กท ๔๔๐๓/๖๑๘๗ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔ แจ้งว่า ไม่สามารถตรวจสอบสภาพอาคารได้ เนื่องจากเอกสารหลักฐานไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน และมีความเห็นในส่วนการรื้อถอนและปลูกสร้างอาคารใหม่ขึ้นทดแทน จะต้องได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เสียก่อน มิฉะนั้น จะเข้าข่ายการก่อสร้างและรื้อถอนอาคารโดยมิได้รับอนุญาต ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นโจทก์ฟ้องขับไล่ผู้ฟ้องคดีต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เป็นคดีหมายเลขดำที่ ม. ๕๘/๒๕๕๔ แต่ในระหว่างการพิจารณาได้มีการประนีประนอมยอมความ โดยผู้ฟ้องคดียินยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด หากผิดสัญญาข้อใดข้อหนึ่งให้โจทก์บังคับคดีได้ทันที และศาลแพ่งกรุงเทพใต้ได้มีคำพิพากษาตามยอม เป็นคดีหมายเลขแดงที่ ม. ๘๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕ และต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๓๑๑/๓๒๙๐ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๖ อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๖๑ ไปจนกว่าสำนักงานเขตปทุมวันจะมีคำสั่งหรือความเห็นเกี่ยวกับการรื้อถอนและก่อสร้างอาคาร เลขที่ ๖๑๕ และหรือจนกว่าทางราชการจะมีความประสงค์จะใช้ที่ราชพัสดุ และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ กำหนด ซึ่งขณะนี้ยังมิได้รับทราบผลการพิจารณาจากสำนักงานเขตปทุมวันแต่อย่างใด ต่อมาผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๘ ขอสำเนาหนังสือของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่แจ้งให้สำนักงานเขตปทุมวันขนย้ายวัสดุและขยะในที่ราชพัสดุที่ถูกเพลิงไหม้ออกจากพื้นที่ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๓๑๔/๖๒๗๒

/ลงวันที่...

ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๘ ส่งสำเนาหนังสือ ด่วนมาก ที่ กค ๐๓๑๓/๑๖๗๑๓ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ (ที่ถูกต้องคือ หนังสือ ที่ กค ๐๓๑๓/๔๒๓ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๙) ถึง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กรณีขอให้สำนักงานเขตปทุมวันดำเนินการขนย้ายวัสดุและขยะในที่ราชพัสดุ ที่ถูกเพลิงไหม้ออกจากพื้นที่ตามที่ผู้ฟ้องคดีร้องขอแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ที่ กท ๔๔๐๖/๒๐๓๔ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ แจ้งว่าได้ตรวจสอบพื้นที่ดังกล่าวพบว่า มีเศษกิ่งไม้ใบไม้แห้งกองทับถม มีเศษวัสดุก่อสร้างและยางรถยนต์เก่า กองทิ้งทับถมอยู่เป็นจำนวนมาก และพบต้นโพธิ์และต้นไทรที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงเห็นควรให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ดำเนินการแก้ไขปัญหาค่าและดำเนินการก่อสร้างรั้วล้อมรอบแปลงที่ว่างให้มีมิติชิดเพื่อป้องกันมิให้ประชาชนนำเศษขยะสิ่งของมาทิ้งต่อไป และได้มีหนังสือ ที่ กท ๔๔๐๖/๒๐๓๓ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ว่า สำนักงานเขตปทุมวันได้เข้าไปตรวจสอบและสอบถามประชาชนผู้อาศัยข้างเคียงแล้วปรากฏว่า ไม่ได้ได้รับความเดือดร้อนหรือพบเห็นว่ามีแมลงก่อความรำคาญหรือรบกวนตามหนังสือร้องเรียน ส่วนต้นไม้ทั้งสองต้นดังกล่าว ซึ่งเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติแต่ขึ้นอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงได้แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เข้าไปตรวจสอบและพิจารณาดำเนินการต่อไป ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ให้เจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบบริเวณที่ราชพัสดุแปลงดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ปรากฏว่าบริเวณพื้นที่ที่ผู้ฟ้องคดีร้องเรียนมีเศษอิฐ เศษวัสดุก่อสร้าง ซากโครงสร้างอาคาร กิ่งไม้ใบไม้แห้งและยางรถยนต์เก่า กองทิ้งทับถมอยู่เป็นจำนวนมาก มีต้นโพธิ์ ๑ ต้น และต้นไม้อื่น ๆ พร้อมทั้งได้สอบถามผู้เช่าและผู้ใช้ประโยชน์บริเวณที่ราชพัสดุแปลงดังกล่าว ปรากฏว่าทุกครัวเรือนไม่ได้รับผลกระทบจากเศษอิฐเศษวัสดุก่อสร้างซากโครงสร้างอาคาร เศษกิ่งไม้ใบไม้แห้ง ยางรถยนต์เก่า ที่กองทิ้งทับถมกันและไม่มีแมลงมารบกวนหรือกีดต้อยแต่อย่างใด ซึ่งสอดคล้องและเป็นไปตามผลการตรวจสอบของสำนักงานเขตปทุมวัน ตามหนังสือที่ กท ๔๔๐๖/๒๐๓๔ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๓๑๔/๑๓๖๐๕ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๘ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า ขณะนี้อยู่ระหว่างขั้นตอนตรวจสอบพื้นที่บริเวณที่ราชพัสดุแปลงดังกล่าว เพื่อดำเนินการขอตั้งงบประมาณก่อสร้างรั้วล้อมรอบที่ราชพัสดุเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความปลอดภัยแก่ประชาชนและผู้เช่าที่ราชพัสดุ จึงขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานเขตปทุมวันในการขนย้าย เศษกิ่งไม้ใบไม้แห้ง และเศษวัสดุก่อสร้างกับยางรถยนต์เก่า ที่กองทิ้งทับถมออกจากที่ราชพัสดุ และได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๓๑๔/๑๓๗๓๔ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๘ แจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กท ๔๔๐๖/๓๖๖๒ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ แจ้งว่า สำนักงานเขตปทุมวันเคยจัดให้เจ้าหน้าที่ทำความสะอาดและเก็บขยะแล้ว ปัจจุบันมีเศษซากวัสดุก่อสร้างประเภทอิฐและโครงสร้างอาคารที่หักพัง การเก็บซาก

/วัสดุก่อสร้าง...

วัสดุก่อสร้างดังกล่าวต้องใช้เครื่องทุ่นแรงในการอำนวยความสะดวก ซึ่งสำนักงานเขตปทุมวัน ไม่มีอุปกรณ์ที่จะดำเนินการเก็บขยะดังกล่าว จึงเห็นควรให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ดำเนินการจัดจ้างเอกชนที่มีความพร้อมที่จะขนย้ายเศษซากวัสดุก่อสร้างประเภทอิฐและโครงสร้างอาคารที่หักพังแทน ซึ่งสำนักบริหารที่ราชพัสดุกรุงเทพมหานครได้ส่งเรื่องให้สำนักพัฒนาและบำรุงรักษาอาคารราชพัสดุพิจารณาดำเนินการต่อไป กรณีต้นโพธิ์และต้นไทรที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ในที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ รากและกิ่งก้านของต้นไม้ดังกล่าวไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหาย แก่ก่อสร้างหรือทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดี และยังไม่มีการพิสูจน์เพียงพอกับที่จะพิสูจน์ว่าการตัดต้นไม้ ดังกล่าวจะทำให้แมลงลดน้อยลงและไม่ไปรบกวนผู้ฟ้องคดี ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีเรียกค่าเสียหาย เป็นเงิน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท กรณีความเสียหายจากรากต้นไม้ เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๐ พบว่าต้นไม้ที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าทำให้เกิด ความเสียหายมีระยะห่างจากอาคารของผู้ฟ้องคดี ๗.๘๐ เมตร และรากของต้นไม้ดังกล่าว ห่างจากอาคารของผู้ฟ้องคดี ๔.๕๐ เมตร ความเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีอ้างอาจไม่ได้มีสาเหตุมาจาก รากต้นไม้แต่อาจเกิดจากปัจจัยอื่น เช่น การก่อสร้างอาคาร สภาพพื้นดิน หรือจากน้ำท่วมซึ่ง อีกทั้งยังไม่ได้มีความเสียหายเกิดขึ้นกับตัวอาคารที่พิพาทตามที่ผู้ฟ้องคดีอ้าง จึงเป็นความเสียหายในอนาคตซึ่งเกิดจากการคาดเดาของผู้ฟ้องคดี จึงไม่อาจเรียกค่าเสียหายดังกล่าวได้ สำหรับค่าเสียหายจำนวน ๒๖๐,๐๐๐ บาท เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ลงพื้นที่สำรวจและ สอบถามผู้เช่าหรือผู้ใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุแปลงพิพาท จำนวน ๑๓ ราย จากผู้เช่าที่ราชพัสดุ ทั้งแปลงจำนวน ๔๘ ราย โดยบริเวณที่สำรวจอยู่ใกล้เคียงแนวเขตรัศมีจุดเกิดเหตุประมาณ ๒.๕๐ ถึง ๕๐ เมตร ซึ่งคำถามตามแบบสำรวจเป็นการสอบถามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผลกระทบ ต่อการดำรงชีวิตประจำวันที่ได้รับจากเศษกิ่งไม้ใบไม้แห้งและเศษวัสดุขยกรถยนต์ได้รับผลกระทบ มากน้อยเพียงใด ไม่ได้มีพฤติการณ์ยุยงส่งเสริมให้เกลียดชังผู้ฟ้องคดีหรือทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียง ได้รับความอับอาย ถูกดูหมิ่น ถูกเหยียดหยามแต่อย่างใด

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชี้แจงต่อศาลปกครองชั้นต้นว่า เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ตรวจสอบพื้นที่บริเวณพิพาทเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ปรากฏว่าการจัดเก็บซากวัสดุ ก่อสร้างประเภทอิฐและโครงสร้างอาคารที่หักพังต้องใช้แรงงานเครื่องมือและเครื่องจักรในการ อำนวยความสะดวกในการขนย้าย จึงได้จัดทำประมาณการค่าใช้จ่ายในการจัดจ้างขนย้ายเศษซาก วัสดุดังกล่าวออกจากพื้นที่พร้อมทำความสะอาดและล้อมรั้วปิดกั้นบริเวณพื้นที่พิพาท

ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า คดีมีประเด็นต้องวินิจฉัยรวม ๒ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้ต้องปฏิบัติในการดำเนินการเกี่ยวกับเหตุเดือดร้อนรำคาญที่เกิดขึ้นใน ที่ราชพัสดุของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือร้องเรียนหรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดี

/ที่ ๑ ในฐานะ...

ที่ ๑ ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการควบคุมเหตุรำคาญที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงที่ราชพัสดุแปลงพิพาท เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับเรื่องร้องเรียนจากผู้ฟ้องคดี จึงได้เข้าไปตรวจสอบที่ราชพัสดุแปลงพิพาท โดยได้มีการฉีดพ่นหมอกควันและดำเนินการทำความสะอาดและเก็บขนขยะต่าง ๆ ออกไป คงเหลือเศษซากวัสดุก่อสร้างประเภทอิฐและโครงสร้างอาคารที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากบริเวณดังกล่าวคับแคบและต้องใช้ผู้ชำนาญงานและเครื่องทุ่นแรงในการดำเนินการ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้ดำเนินการจัดจ้างเอกชนที่มีความพร้อมเป็นผู้ดำเนินการ ประกอบกับเมื่อพิจารณาภาพถ่ายเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๘ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ยื่นต่อศาล ปรากฏว่าได้มีการติดประกาศห้ามนำขยะมาทิ้งในบริเวณที่ราชพัสดุแปลงพิพาทแล้ว กรณีจึงฟังได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้เข้าตรวจสอบเหตุรำคาญนั้นและจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญดังกล่าวเกิดขึ้นอีก ตามควรแก่กรณีตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่ได้ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขกำหนดให้ต้องปฏิบัติในการดำเนินการแก้ไขปัญหาเหตุเดือดร้อนรำคาญในที่ราชพัสดุแปลงพิพาท ตามที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือร้องเรียนแต่ประการใด

ประเด็นที่สอง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติในการดำเนินการรื้อถอนต้นโพธิ์และต้นไทร เพื่อกำจัดแมลงที่เป็นพาหะนำโรคตามที่ผู้ฟ้องคดีร้องเรียนหรือไม่ และเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ หากเป็นการกระทำละเมิด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เพียงใด โดยมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยในเบื้องต้นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีดังกล่าว หรือไม่ เห็นว่า ภารกิจในการดูแลรักษาที่ราชพัสดุแปลงพิพาทของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยดำเนินการไม่ให้มีต้นไม้อายุหรือพืชที่ปลูกไว้หรือขึ้นเองในที่ราชพัสดุแห่งเหี่ยวหรือมีสภาพทรุดโทรม หรือดำเนินการไม่ให้มีการทิ้งสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในบริเวณที่ราชพัสดุ นั้น เป็นอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการเพื่อดูแลรักษาที่ราชพัสดุไม่ให้มีเหตุที่ไปก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญกับผู้อื่นหรือประชาชน อันเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจโดยทั่วไปของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เฉกเช่นเดียวกับเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่เป็นเอกชนที่จะต้องดูแลรักษาที่ดินของตน หากละเลยไม่ดำเนินการจนทำให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนเสียหายก็ต้องรับผิดชอบต่อผู้ที่ต้องเสียหายและมีโทษปรับทางอาญา ภารกิจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดังกล่าวจึงมิใช่อำนาจหน้าที่ทางปกครองของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมาย ดังนั้น หากมีการละเลยล่าช้าในการดำเนินการตามภารกิจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดังกล่าว

/กัมมิไซ...

ก็มีใช้การละเลยต่อหน้าที่ทางปกครองตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ คดีตามข้อหานี้ จึงมีใช้คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่ กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าในการใช้อำนาจทางปกครองหรือ การดำเนินกิจการทางปกครอง หรือเป็นคดีเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ทางปกครองตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้อง ปฏิบัติ อันเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า การที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้เข้าไปสอบถาม ประชาชนที่อยู่อาศัยในบริเวณพิพาท จำนวน ๑๓ ราย เป็นการยุยงส่งเสริมหรือสร้างแรงกดดันให้ ผู้เช่าหรือผู้อาศัยอยู่ที่บริเวณพิพาทเกลียดชังผู้ฟ้องคดี หรือทำให้ผู้ฟ้องคดีเสื่อมเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น เหยียดหยาม เกลียดชัง อันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี นั้น เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริง รับฟังได้ว่า การที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เข้าไปสอบถามประชาชนซึ่งเป็นผู้เช่าที่ราชพัสดุ แปลงพิพาทและผู้ที่อยู่อาศัยบริเวณดังกล่าว จำนวน ๑๓ ราย ตามแบบสำรวจการได้รับผลกระทบ จากเศษกิ่งไม้ใบไม้แห้งกองทับถมและเศษวัสดุยางรถยนต์เก่ากองทิ้งทับถม สำหรับผู้เช่า ผู้อยู่อาศัย บริเวณที่ราชพัสดุแปลงพิพาท นั้น เป็นการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากผู้เช่าและผู้อยู่อาศัย ที่อยู่ในบริเวณพิพาทว่า มีผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือผลกระทบจากเศษกิ่งไม้แห้งและเศษวัสดุ ยางรถยนต์ที่ทับถมอยู่ที่บริเวณพิพาท และถูกแมลงหรือสัตว์มีพิษกัดต่อยหรือรบกวนหรือไม่ หากได้รับความเดือดร้อนหรือผลกระทบ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะได้ดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อน หรือผลกระทบเหล่านั้นต่อไป การดำเนินการดังกล่าวจึงเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการตาม ภารกิจในการดูแลรักษาที่ราชพัสดุไม่ให้มีเหตุที่ไปก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญกับผู้อื่น หรือประชาชน ซึ่งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจโดยทั่วไปของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มิใช่เป็น การใช้อำนาจทางปกครองหรือการดำเนินกิจการทางปกครองตามกฎหมายตามที่ได้วินิจฉัย ไปแล้วข้างต้น ความเสียหายของผู้ฟ้องคดีตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างจึงมิใช่ความเสียหายที่ เกิดจากการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยใช้อำนาจทางปกครอง ตามกฎหมาย คดีตามข้อหานี้จึงมีใช้คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงาน ทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย อันเป็นคดีพิพาทที่อยู่ใน อำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ เช่นเดียวกัน และพิพากษายกฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นพ้องกับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ดังนี้ ๑. การละเลยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นการกระทำละเมิดสิทธิ เสรีภาพ และทรัพย์สินของประชาชน ควรจะอยู่ในอำนาจของศาลปกครอง ๒. การพิพากษายกฟ้องโดย

/ให้เหตุผล...

ให้เหตุผลว่าเป็นคดีแพ่ง ไม่อาจรับฟังได้ ๓. ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่มีความจำเป็นต้องสอบถามผู้ที่อยู่นอกพื้นที่ไกลกว่า ๒๐ ถึง ๑๕๐ เมตร ที่ไม่ได้รับความเดือดร้อนจากการถูกแมลงกัดต่อยหรือกองขยะส่งกลิ่นเหม็น เนื่องจากคดีนี้เป็นคดีเหตุเดือดร้อนรำคาญ ผู้ฟ้องคดีจึงได้ส่งตัวแมลงที่ยังมีชีวิตต่อศาล ย่อมเป็นหลักฐานพิสูจน์ความจริงได้ การผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้แจ้งให้บุคคลที่สามทราบว่าผู้ฟ้องคดีได้ไปแจ้งเหตุที่พิพาทเพื่อสอบถามผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องหรือบุคคลที่สาม ทำให้ผู้ฟ้องคดีถูกชาวบ้านดูหมิ่น เหยียดหยาม เกลียดชัง เพราะอาจทำให้พวกเขาเดือดร้อนที่อยู่อาศัยถูกรื้อถอนปรับปรุงใหม่ทั้งแปลง จึงเข้าขายเจ้าหน้าที่ของรัฐหมิ่นประมาทประชาชน ๔. การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เข้าไปพ่นหมอกควันเพียงครั้งเดียวแล้วอ้างว่าแจ้งให้เจ้าของที่ดินเข้าไปจัดเก็บซากเพลิงไหม้ ขยะต่าง ๆ ไม่อาจรับฟังว่าได้ทำหน้าที่ที่ดีที่สุดแล้ว เพราะตลอดระยะเวลา ๑๓ ปี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ยังคงเพิกเฉยไม่ดำเนินการใด ๆ และตลอดระยะเวลา ๔ ปีกว่า ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ก็ยังเพิกเฉย ไม่เคารพอำนาจศาลในการปฏิบัติหน้าที่

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษากลับคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น

ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองอย่างใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนมีคำพิพากษา ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒ ความว่า คดีนี้อยู่ระหว่างอุทธรณ์คำพิพากษา เนื่องจากกึ่งตันโพธิ์ได้เลื้อยเข้ามาใกล้อาคารเลขที่ ๖๑๕ ของผู้ฟ้องคดี มากจนใบสัมผัสกับรางน้ำข้างซ้ายของอาคารดังกล่าว เมื่อมีลมพัดแรง ไหวกึ่งไม้เข้ามางัดปลายรางน้ำเกือบถึงกระเบื้องหลังคาของอาคารดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีเกรงว่าจะทำให้เกิดความเสียหายและเป็นอันตรายต่อโครงสร้างอาคารของผู้ฟ้องคดีและชาวบ้านข้างเคียง ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามจัดการตัดแต่งกึ่งตันโพธิ์ออกไปเสียเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้เสร็จสิ้นภายใน ๗ วัน ต่อมาศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ยกคำขอกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา ฉบับลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒ ของผู้ฟ้องคดี

ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลปกครองสูงสุด ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องและคำขอท้ายคำฟ้องลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๖ โดยขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงิน ๒๕๒,๔๙๖.๒๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งไม่รับคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องและคำขอท้ายคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา และเมื่อมีคำสั่งดังกล่าวแล้วจึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาคำร้องขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลของผู้ฟ้องคดีอีกต่อไป

/ผู้ถูกฟ้องคดี...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แก้อุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้ละเลยในการปฏิบัติหน้าที่ และพื้นที่พิพาทดังกล่าวเป็นที่ดินที่อยู่ในความรับผิดชอบดูแลของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่อยู่ในอำนาจหรือการกำกับดูแลของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่อย่างใด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพียงแต่เข้าไปช่วยดำเนินการตามที่ได้รับร้องขอเป็นครั้งคราว และเมื่อเกินขอบเขตความสามารถจึงได้แจ้งให้เจ้าของกรรมสิทธิ์ผู้รับผิดชอบให้หาทางคลี่คลายปัญหาโดยไม่ได้ทอดธุระหรือเพิกเฉย ผู้ฟ้องคดีต่างหากที่เป็นผู้ละเลยไม่ปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของผู้ที่อยู่ร่วมอาศัยในชุมชน ในการดูแลแผ้วถางรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเรือนและบริเวณโดยรอบบ้านเรือนของตนเองให้ถูกสุขลักษณะ แต่กลับเพิกเฉยไม่ดูแลเอาใจใส่บริเวณรอบบ้าน ปล่อยให้วัชพืชเกิดขึ้นจนเป็นต้นไม้ใหญ่ คือ ต้นโพธิ์ที่เป็นสาเหตุของข้อพิพาทนี้ ซึ่งต้นโพธิ์กว่าจะเจริญเติบโตขึ้นได้ต้องงอกขึ้นจากเมล็ดที่มีขนาดเล็กซึ่งอาจติดมากับมูลของนกที่จิกกินลูกโพธิ์แล้วถ่ายมูล นั้น เมื่อได้รับความชื้น สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เมล็ดจึงค่อยงอกออกเป็นต้นกล้า ในขณะที่เมล็ดยังไม่งอกต้นโพธิ์จะมีลักษณะเป็นเศษมูลนกปะปนอยู่กับมูลฝอยบริเวณหน้าบ้านของผู้ฟ้องคดี ซึ่งอยู่ห่างออกไปเพียงประมาณ ๓ ถึง ๔ เมตร และเป็นบริเวณที่เปิดโล่งต่อเนื่องกันกับบริเวณบ้านของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีมิได้เอาใจใส่ปิดกั้นแผ้วถางบริเวณรอบบ้านในฤดูฝนแรกที่ต้นกล้าเจริญเติบโต อีกทั้งไม่เคยเอาใจใส่หน้าบ้านของตนเองจึงเป็นเหตุให้ไม่เห็นต้นโพธิ์ หากผู้ฟ้องคดีมีความรับผิดชอบเอาใจใส่ในฐานะผู้เช่าอยู่อาศัยในที่ดินย่อมต้องช่วยดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบริเวณที่ตนเองอยู่และสามารถตัด ถอน หรือทำลายต้นโพธิ์ออกได้อย่างง่ายดาย แต่ผู้ฟ้องคดีกลับละเลย ปล่อยให้วัชพืชนั้นต้นโพธิ์มีขนาดลำต้นสูงใหญ่ ผู้ฟ้องคดีย่อมรู้ว่าบริเวณนั้นเป็นพื้นที่ที่ตนเช่าที่ดินเพื่ออยู่อาศัย เจ้าของที่ดิน คือ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้แจ้งความประสงค์หรือรายงานปัญหาที่เกิดขึ้นแก่เจ้าของผู้ให้เช่าเพื่อหามาตรการแก้ไขและป้องกันปัญหา แต่กลับร้องเรียนโดยอ้างข้อกฎหมายเพื่อรักษาสิทธิประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ของตนเอง ส่วนการพิพาทขายยกฟ้องโดยให้เหตุผลว่าเป็นคดีแพ่ง ไม่อาจรับฟังได้ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เห็นด้วยกับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องไปสอบถามผู้อยู่นอกพื้นที่ไกลกว่า ๒๐ ถึง ๑๕๐ เมตร ว่าได้ถูกแมลงกัดต่อยหรือพบเห็นแมลงด้วยหรือไม่ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีความเห็นต่างจากผู้ฟ้องคดี กล่าวคือ ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าถูกแมลงที่อยู่อาศัยบนต้นโพธิ์กัดต่อยจนได้รับอันตรายแก่กาย และมีหลักฐานเป็นแมลงที่มีชีวิตอยู่ซึ่งมีขนาดลำตัวใหญ่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่าอย่างชัดเจน และแมลงดังกล่าวเป็นแมลงที่มีปีกสามารถบินได้ในรัศมีพื้นที่เท่าใดไม่มีใครทราบได้ การแสวงหาข้อเท็จจริงโดยสอบถามเพื่อนบ้านในบริเวณใกล้เคียงว่าพบเห็นแมลงหรือไม่ จึงไม่ใช่เรื่องแปลก การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าตนได้รับการดูแลถูกเหยียดหยามถูกเกลียดชังจากเพื่อนบ้าน และไม่มีคนคบหาสมาคมด้วย นั้น เป็นสิทธิและเสรีภาพ

/ของคน...

ของคนในการเลิกคบหากับผู้ที่ถูกอัยยาศัย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่เคยกล่าวหาหมิ่นประมาทหรือ พุดจาญแหยมให้เพื่อนบ้านเกลียดชังผู้ฟ้องคดี เพียงแต่เข้าไปสอบถามแสวงหาข้อมูลและข้อเท็จจริง ในการคลี่คลายปัญหาให้กับผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีข้อสังเกตว่า ต้นโพธิ์มีขึ้นอยู่มากมาย ทั่วทุกพื้นที่ แต่ไม่เคยมีกรณีผู้ที่อยู่ใกล้ได้รับความเดือดร้อนจากแมลงที่มาอาศัยกัดกินใบต้นโพธิ์ กัดต่อย ตามธรรมชาติแมลงที่มากัดกินใบไม้เป็นแมลงจำพวกด้วงซึ่งเป็นแมลงที่ไม่มีพิษและ ไม่กัดต่อย การที่ผู้ฟ้องคดีมีความรู้สึกว่าคุณเพื่อนบ้านเกลียดชัง ไม่อยากคบค้าสมาคมด้วย นั้น ผู้ฟ้องคดีควรทราบและทำความเข้าใจว่าเป็นความรู้สึกส่วนตัวของเพื่อนบ้านเอง หากได้มีผู้ใด ไปเสี้ยมสอน ชักจูงหรือยุยงไม่ และผู้ฟ้องคดีสามารถรับทราบถึงสาเหตุที่ทำให้เพื่อนบ้านเกลียดชัง ตนเองเพื่อปรับปรุงตนเองได้หรือให้เหตุผลคำชี้แจงที่มีน้ำหนักชักจูงหักล้างให้เพื่อนบ้านมี ความรักความเข้าใจและศรัทธาในตัวผู้ฟ้องคดีได้ ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๑ เข้าไปพ่นหมอกควันเพียงครั้งเดียวแล้วอ้างว่าแจ้งให้เจ้าของที่ดินเข้าไปจัดเก็บซากเพลิงไหม้ ขยะต่าง ๆ ไม่อาจรับฟังได้ว่าทำหน้าที่ที่ดีที่สุดแล้ว เพราะตลอดระยะเวลา ๑๓ ปี ผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๑ เพิกเฉย และตลอดระยะเวลา ๔ ปีกว่า ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลก็ยังเพิกเฉย ไม่เคารพอำนาจศาลในการปฏิบัติหน้าที่ นั้น เห็นว่า พื้นที่พิพาทดังกล่าวเป็นที่ดินในความรับผิดชอบ ดูแลของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเพียงผู้ที่เข้าไปช่วยตามคำร้องขอเบื้องต้น และเข้าไปช่วยตามคำร้องขอเป็นครั้งคราว มิใช่เป็นผู้รับผิดชอบดูแลพื้นที่เสียเองแต่อย่างใด เมื่อได้ดำเนินการแล้วก็ได้แจ้งให้เจ้าของผู้รับผิดชอบทราบ มิใช่ว่ามีข้อตกลงหรือสัญญาเป็น พันธะผูกพันให้ต้องรับผิดชอบตลอดไป ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษายืนตามคำพิพากษา ของศาลปกครองชั้นต้น

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แก้อุทธรณ์ว่า ที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๒ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยการปฏิบัติหน้าที่เป็นการกระทำละเมิดสิทธิ เสรีภาพและ ทรัพย์สินของประชาชน ควรจะอยู่ในอำนาจของศาลปกครอง นั้น ที่ศาลปกครองกลางมีคำวินิจฉัยว่า ภารกิจในการดูแลรักษาที่ราชพัสดุแปลงพิพาทของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยดำเนินการไม่ให้มี ต้นไม้หรือหญ้าที่ปลูกไว้หรือขึ้นเองในที่ราชพัสดุแห่งเดียวหรือมีสภาพกรูกร้าง หรือดำเนินการ ไม่ให้มีการทิ้งสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในบริเวณที่ราชพัสดุ เป็นอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการ เพื่อดูแลรักษาที่ราชพัสดุไม่ให้มีเหตุที่ไปก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญกับผู้อื่นหรือประชาชน อันเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจโดยทั่วไปของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เฉกเช่นเดียวกับเจ้าของ กรรมสิทธิ์ในที่ดินที่เป็นเอกชนที่จะต้องดูแลรักษาที่ดินของตน คดีตามข้อหานี้จึงมิใช่คดีพิพาท เกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ให้ต้องปฏิบัติ ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาของศาลปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ส่วนที่ผู้ฟ้องคดี

/อุทธรณ์ว่า...

อุทธรณ์ว่า ศาลอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลถือเป็นคดีปกครองแล้ว การพิพากษายกฟ้องโดยให้เหตุผลว่าเป็นคดีแพ่งจึงไม่อาจรับฟังได้ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เห็นพ้องกับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไปทำแบบสอบถามประชาชนและผู้ได้รับความเดือดร้อนจากบุคคลที่อยู่นอกพื้นที่ ส่งผลให้ผู้ฟ้องคดีถูกดูหมิ่นและถูกเกลียดชัง เพราะทำให้บุคคลภายนอกเข้าใจว่าตนเองอาจสั่งให้เรือถอนอาคารปรับปรุงใหม่ทั้งแปลง จึงเข้าข่ายเจ้าหน้าที่ของรัฐหมิ่นประมาทประชาชน นั้น เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้เข้าไปสอบถามเนื่องจากต้องการทราบว่าประชาชนได้รับความเดือดร้อน หรือไม่ อย่างไร การที่ผู้ฟ้องคดีถูกดูหมิ่นและถูกเกลียดชังเกิดจากการกระทำของผู้ฟ้องคดีเองไม่เกี่ยวข้องกับการทำแบบสอบถามแต่อย่างใด ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เข้าไปพ่นหมอกควันเพียงครั้งเดียวแล้วอ้างว่าแจ้งให้เจ้าของที่ดินเข้าไปจัดเก็บซากเพลิงไหม้ ขยะต่าง ๆ ไม่อาจรับฟังว่าได้ทำหน้าที่ที่ดีที่สุดแล้ว เพราะตลอดระยะเวลา ๑๗ ปี ยังคงเพิกเฉย เป็นกรณีผู้ฟ้องคดีโต้แย้งคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่เกี่ยวข้องกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แต่อย่างใด ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี คู่กรณีไม่ได้ยื่นคำแถลงเป็นหนังสือ และไม่ได้แจ้งความประสงค์ให้ศาลจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์เป็นหนังสือของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานในคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้าน คำให้การ คำให้การเพิ่มเติม คำอุทธรณ์ และคำแก้อุทธรณ์แล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เช่าอาคารซึ่งเป็นอาคารไม้หนึ่งชั้น เลขที่ ๖๑๕ เพื่ออยู่อาศัยและประกอบการค้าบนที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ กท. ๐๕๗๔ ซึ่งตั้งอยู่ในที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๖๑ แขวงรองเมือง เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้รื้อถอนอาคารดังกล่าวแล้วปลูกสร้างใหม่เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กสูง ๓ ชั้นแทน โดยไม่รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในฐานะผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้มีหนังสือที่ กค ๐๓๑๓/๑๘๘๕ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๖ บอกลีกสัญญาเช่าอาคารราชพัสดุต่อผู้ฟ้องคดี และได้เป็นโจทก์ฟ้องผู้ฟ้องคดีเป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เรื่อง บุกรุก เป็นคดีหมายเลขดำที่ ม. ๕๘/๒๕๕๔ แต่ได้มีการประนีประนอมยอมความโดยผู้ฟ้องคดียินยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด และศาลแพ่งกรุงเทพใต้มีคำพิพากษายอม เป็นคดีหมายเลขแดงที่ ม. ๘๔/๒๕๕๕

/ลงวันที่...

ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๓๑๑/๓๒๙๐ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๖ อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุไปจนกว่าสำนักงานเขตปทุมวัน จะมีคำสั่งหรือความเห็นเกี่ยวกับการรื้อถอนและการก่อสร้างอาคารของผู้ฟ้องคดี เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๘ ได้เกิดเพลิงไหม้อาคารในที่ราชพัสดุแปลงดังกล่าว เป็นเหตุให้อาคารได้รับความเสียหาย จำนวน ๑๐ คูหา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๓๑๓/๔๒๖ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๙ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่าประชาชนบริเวณอาคารที่ราชพัสดุที่ถูกเพลิงไหม้ได้รับความเดือดร้อนจากกลิ่นขยะ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขนย้ายเศษวัสดุและขยะบนที่ราชพัสดุที่ถูกเพลิงไหม้ออกจากพื้นที่ ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๘ ผู้ฟ้องคดีได้ไปร้องเรียนที่งานสิ่งแวดล้อมและรักษาความสะอาดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่าถูกแมลงในกองขยะซากเพลิงไหม้รบกวน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ให้เจ้าหน้าที่ฉีดพ่นหมอกควันที่ซากกองขยะ หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๘ ขอให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารที่ราชพัสดุ กรุงเทพมหานครขนขยะซากเพลิงไหม้ออกจากพื้นที่ และให้โค่นต้นไม้ ต้นไทร เพื่อกำจัดแมลงรบกวน และได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขนขยะและซากเพลิงไหม้ออกจากพื้นที่ และโค่นต้นไม้และต้นไทร เพื่อกำจัดแมลง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้มีหนังสือ ที่ กท ๔๔๐๖/๒๐๓๓ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า สำนักงานเขตปทุมวันได้เข้าตรวจสอบและสอบถามประชาชนผู้อาศัยข้างเคียงแล้วปรากฏว่าไม่มีบุคคลใดได้รับความเดือดร้อนหรือพบเห็นว่ามีแมลงก่อความรำคาญหรือรบกวนตามที่แจ้งร้องเรียน ส่วนต้นไม้ทั้งสองต้นดังกล่าวอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งสำนักงานเขตปทุมวันได้แจ้งประสานผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้เข้าตรวจสอบแล้ว พร้อมกับมีหนังสือ ที่ กท ๔๔๐๖/๒๐๓๔ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ว่าได้เข้าไปตรวจสอบแล้วพบว่า มีเศษกิ่งไม้ใบไม้แห้งกองทับถม และมีเศษวัสดุก่อสร้างกับยางรถยนต์เก่า ๆ กองทิ้งทับถมอยู่เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังตรวจพบต้นไม้ต้นไทรอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงเห็นควรให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวและดำเนินการก่อสร้างรั้วล้อมรอบแปลงที่ว่างเปล่าให้เรียบร้อยมีดัดเพื่อป้องกันการย่นนำขยะและเศษสิ่งของมาทิ้งไว้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้ให้เจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบบริเวณที่ราชพัสดุแปลงดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ ปรากฏว่าบริเวณดังกล่าวมีเศษอิฐ เศษวัสดุก่อสร้าง ซากโครงสร้างอาคาร กิ่งไม้ใบไม้แห้งและยางรถยนต์เก่ากองทิ้งทับถมอยู่เป็นจำนวนมาก มีต้นไม้ ๑ ต้น และต้นไม้อื่น ๆ พร้อมทั้งได้สอบถามผู้เช่าและผู้ใช้ประโยชน์บริเวณที่ราชพัสดุแปลงดังกล่าว ปรากฏว่าทุกครัวเรือนไม่ได้รับผลกระทบจากเศษอิฐ เศษวัสดุก่อสร้าง ซากโครงสร้างอาคาร เศษกิ่งไม้ใบไม้แห้ง ยางรถยนต์เก่าที่กองทิ้งทับถมกันและไม่มีแมลงมารบกวนหรือกัดต่อยแต่อย่างใด ซึ่งสอดคล้องและเป็นไปตามผลการตรวจสอบของสำนักงานเขตปทุมวันตามหนังสือ ที่ กท ๔๔๐๖/๒๐๓๔ ลงวันที่ ๒๒

/พฤษภาคม...

พฤษภาคม ๒๕๕๘ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๓๑๔/๑๓๖๐๕ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๘ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า ขณะนี้อยู่ระหว่างขั้นตอนตรวจสอบพื้นที่ดังกล่าว เพื่อดำเนินการขอตั้งงบประมาณก่อสร้างรั้วล้อมรอบที่ราชพัสดุ จึงขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานเขตปทุมวันในการขนย้ายเศษกิ่งไม้ใบไม้แห้งและเศษวัสดุก่อสร้างกับยางรถยนต์เก่าที่กองทับถมออกจากที่ราชพัสดุ และได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๓๑๔/๑๓๗๓๔ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๘ แจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กท ๔๔๐๖/๓๖๖๒ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ว่า ได้เคยจัดให้เจ้าหน้าที่ทำความสะอาดและเก็บขยะแล้ว ปัจจุบันมีเศษซากวัสดุก่อสร้างประเภทอิฐและโครงสร้างอาคารที่หักพัง ซึ่งต้องใช้เครื่องทุ่นแรงในการอำนวยความสะดวก สำนักงานเขตปทุมวันไม่มีอุปกรณ์ที่จะดำเนินการเก็บขยะดังกล่าว จึงเห็นควรให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ดำเนินการจัดจ้างเอกชนดำเนินการขนย้ายแทน สำนักบริหารที่ราชพัสดุกรุงเทพมหานครได้ส่งเรื่องให้สำนักพัฒนาและบำรุงรักษาอาคารราชพัสดุพิจารณาดำเนินการต่อไป กรณีต้นโพธิ์และต้นไทรในที่ดินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สังหาริมทรัพย์ของผู้ฟ้องคดี และยังไม่มีข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะพิสูจน์ว่าการตัดต้นไม้ดังกล่าวจะทำให้แมลงลดน้อยลงและไม่ไปรบกวนผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ละเลยต่อหน้าที่กรณีผู้ฟ้องคดีร้องเรียนเกี่ยวกับที่ราชพัสดุแปลงพิพาท และก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จัดเก็บซากเพลิงไหม้ ขยะและเศษวัสดุต่าง ๆ ออกจากที่ราชพัสดุ ฉีดพ่นยาฆ่าแมลงรอบพื้นที่และปักป้ายห้ามทิ้งขยะหรือวัสดุเหลือใช้ใด ๆ พร้อมค่าเตือนระวางโทษตามกฎหมาย ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โคนต้นโพธิ์ต้นไทรและถอนรากเพื่อไม่ให้เจริญเติบโตได้ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงินทั้งสิ้น ๓,๒๖๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ต่อมาศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษายกฟ้อง ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยจึงได้อุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดเป็นคดีนี้

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณากฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแล้ว

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี รวมสองประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ละเลยไม่จัดเก็บซากเพลิงไหม้ เศษวัสดุ และไม่ฉีดพ่นหมอกควันกำจัดแมลงในบริเวณที่ราชพัสดุแปลงโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๖๑ แขวงรองเมือง เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔ บัญญัติว่า ในพระราชบัญญัตินี้... “เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า... (๔) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร... มาตรา ๒๖ บัญญัติว่า ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น

/มีอำนาจ...

มีอำนาจห้ามผู้หนึ่งผู้ใดมิให้ก่อเหตุรำคาญในที่หรือทางสาธารณะหรือสถานที่เอกชนรวมทั้งการระงับเหตุรำคาญด้วย ตลอดทั้งการดูแล ปรับปรุง บำรุงรักษา บรรดาถนน ทางบก ทางน้ำ รางระบายน้ำ คู คลอง และสถานที่ต่าง ๆ ในเขตของตนให้ปราศจากเหตุรำคาญ ในการนี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเพื่อระงับ กำจัดและควบคุมเหตุรำคาญต่าง ๆ ได้ พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือที่ดินผู้ใด (๑)... (๒) ปล่อยปละละเลยให้ต้นไม้หรืออิฐฟิซที่ตนปลูกไว้หรือที่ขึ้นเองในที่ดินของตนให้เหี่ยวแห้ง มีสภาพกรงูรัง หรือปล่อยปละละเลยให้มีการทิ้งสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในบริเวณที่ดินของตน วรรคสอง บัญญัติว่า ถ้าการปล่อยปละละเลยตาม (๒) มีสภาพที่ประชาชนอาจเห็นได้จากที่สาธารณะ เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารมีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๘๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการในเขตกรุงเทพมหานครในเรื่องดังต่อไปนี้... (๔) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง มาตรา ๙๒ บัญญัติว่า กรุงเทพมหานครอาจให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่นโดยเรียกค่าบริการได้ โดยตราเป็นข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร และข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ค่าบริการ พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๔ กำหนดว่า กรุงเทพมหานครอาจให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และราชการส่วนท้องถิ่นในเรื่องดังต่อไปนี้ (๑)... (๔) การพ่นหมอกกำจัดยุง... (๙) การทำความสะอาด... (๑๓) การบริการตัดและขุดต้นไม้... (๑๕) การบริการตัดและขนมูลฝอยหมัก... (๑๗) การบริการเกี่ยวกับเศษวัสดุ ก่อสร้าง โดยมีกรณีอัตราค่าบริการแนบท้ายบทบัญญัติ (๔) การพ่นหมอกกำจัดยุง หมายเหตุ ๑) การพ่นหมอกควันกำจัดยุงเพื่อระงับเหตุรำคาญหรือระงับโรคระบาดหรือเหตุอื่นได้อันเกี่ยวแก่สุขภาพและอนามัยของประชาชนโดยทั่วไป มิให้เรียกเก็บค่าบริการ

จากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว แม้มาตรา ๘๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ บัญญัติให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง แต่อำนาจหน้าที่ดังกล่าวมิได้เฉพาะที่หรือทางสาธารณะเท่านั้น รวมถึงอำนาจตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ แม้มาตราดังกล่าวจะบัญญัติให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจห้ามผู้หนึ่งผู้ใดมิให้ก่อเหตุรำคาญ ระงับเหตุรำคาญ ตลอดทั้งการดูแล ปรับปรุง บำรุงรักษา สถานที่ต่าง ๆ ในเขตของตนให้ปราศจากเหตุรำคาญ แต่อำนาจหน้าที่ดังกล่าวก็มีได้เฉพาะที่หรือทางสาธารณะหรือสถานที่เอกชนเท่านั้น ดังนั้น กรุงเทพมหานคร

โดยผู้ว่า...

โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมิได้มีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความสะอาดและระงับเหตุรำคาญในที่ดินของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจแต่อย่างใด และหากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือเจ้าของที่ดินปล่อยปละละเลยให้ต้นไม้หรือหญ้าที่ต้นปลูกไว้หรือที่ขึ้นเองในที่ดินให้เหี่ยวแห้งหรือมีสภาพกรูกร้าง หรือปล่อยปละละเลยให้มีการทิ้งสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในบริเวณที่ดินของตน ก็จะเป็นหน้าที่ของเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือเจ้าของที่ดินที่จะต้องดำเนินการเอง หากไม่ดำเนินการก็อาจมีความผิดตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ อย่างไรก็ตาม เจ้าของอาคารหรือผู้ครอบครองอาคารรวมทั้งเจ้าของที่ดินสามารถขอใช้บริการจากกรุงเทพมหานครได้โดยจะต้องเสียค่าบริการตามอัตราที่กำหนดในข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ค่าบริการ พ.ศ. ๒๕๔๓

เมื่อคดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นที่ยุติโดยคู่กรณีมิได้โต้แย้งว่า ที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๖๑ แขวงรองเมือง เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นที่ตั้งอาคารเลขที่ ๖๑๕ ของผู้ฟ้องคดี และเป็นบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ที่มีเศษซากวัสดุที่ถูกเพลิงไหม้ เป็นที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนเลขที่ กท ๐๕๗๔ โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ ที่ดินพิพาทจึงเป็นที่ดินของส่วนราชการมิได้เป็นที่หรือทางสาธารณะ กรุงเทพมหานครโดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมิได้มีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความสะอาดในการจัดเก็บเศษวัสดุที่เกิดจากเพลิงไหม้และฉีดพ่นหมอกควันกำจัดแมลงเพื่อระงับเหตุรำคาญหรือระงับโรคระบาดหรือเหตุอื่นใดเกี่ยวกับสุขภาพและอนามัยของประชาชนตามมาตรา ๘๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ เว้นแต่กระทรวงการคลังซึ่งเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินจะประสานขอรับบริการจากกรุงเทพมหานครตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ค่าบริการ พ.ศ. ๒๕๔๓ อีกทั้ง เมื่อที่ราชพัสดุดังกล่าวเป็นที่ดินของส่วนราชการ ไม่ใช่ที่หรือทางสาธารณะหรือสถานที่เอกชน ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครโดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นจึงไม่มีอำนาจออกคำสั่งเพื่อระงับเหตุรำคาญของผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ด้วยเช่นกัน เมื่อในคดีนี้ปรากฏว่า ภายหลังจากเกิดเพลิงไหม้อาคารราชพัสดุแปลงพิพาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๓๑๓/๔๒๓ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๔๙ ขอความอนุเคราะห์ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขนย้ายวัสดุและขยะในที่ราชพัสดุที่ถูกเพลิงไหม้ออกไปจากที่ราชพัสดุดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่เข้าไปดำเนินการทำความสะอาดและเก็บขยะต่าง ๆ ออกไปทิ้งแล้ว แต่ยังมีเศษซากวัสดุก่อสร้างประเภทอิฐและโครงสร้างอาคารที่หักลงมาทับถม เศษวัสดุสิ่งของที่ประชาชนนำมาวางไว้ หากจะเก็บขนทิ้งจึงต้องใช้เครื่องมือทุ่นแรงในการอำนวยความสะดวก ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

/ไม่มีอุปกรณ์...

ไม่มีอุปกรณ์เพียงพอที่จะดำเนินการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กท ๔๔๐๖/๓๐๐๒ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการจัดจ้างเอกชนที่มีความพร้อมทางด้านเครื่องมืออุปกรณ์เข้าดำเนินการ จากข้อเท็จจริงดังกล่าวแม้การทำความสะดวกและเก็บวัสดุที่ถูกเพลิงไหม้ในที่ราชพัสดุแปลงพิพาทซึ่งมิได้เป็นที่หรือทางสาธารณะ แต่เป็นที่ราชพัสดุที่กระทรวงการคลังซึ่งเป็นส่วนราชการเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินก็ตาม แต่เมื่อได้รับการประสานขอความช่วยเหลือจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการทำความสะอาดและขนย้ายวัสดุในที่ราชพัสดุที่ถูกเพลิงไหม้ ก็ได้ดำเนินการทำความสะอาดและเก็บขยะต่าง ๆ ออกจากพื้นที่ที่ราชพัสดุตามคำขอของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แล้ว แต่ยังมีเศษวัสดุก่อสร้างประเภทอิฐและโครงสร้างอาคารที่หักพังทับถมอยู่ ซึ่งเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อาจดำเนินการได้เพราะต้องใช้เครื่องมือทุ่นแรงทำการขนย้าย และมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทราบเพื่อดำเนินการแล้ว กรณีจึงไม่อาจถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ไม่ดำเนินการทำความสะอาดและเก็บขนขยะในบริเวณที่ราชพัสดุแปลงพิพาทแต่อย่างใด อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้น

ส่วนในกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ละเลยไม่จัดหาแม่ลงรอบพื้นที่เพื่อกำจัดแมลงรบกวนผู้ฟ้องคดี นั้น เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่า กรุงเทพมหานครโดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้มีอำนาจหน้าที่โดยตรงที่จะต้องดำเนินการในที่ราชพัสดุแปลงพิพาท เนื่องจากเป็นที่ดินของส่วนราชการมิได้เป็นที่หรือทางสาธารณะ แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ร้องเรียนต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่าถูกแมลงกัดต่อยเนื่องจากแมลงมาพิกตัวในซากขยะที่เกิดจากเพลิงไหม้มากัดกินใบโพธิ์ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ออกไปฉีดพ่นหมอกควันกำจัดแมลงเพื่อระงับเหตุดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีแล้ว หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ที่ กท ๔๔๐๖/๒๐๓๔ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ว่า ได้ตรวจสอบพบว่ามีเศษกิ่งไม้ใบไม้แห้งกองทับถม มีเศษวัสดุก่อสร้างและยางรถยนต์เก่า กองทับถมอยู่เป็นจำนวนมาก และยังพบต้นโพธิ์และต้นไทรที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เกรงว่าประชาชนผู้อาศัยบริเวณดังกล่าวอาจได้รับอุบัติเหตุหรือถูกสัตว์มีพิษกัดต่อย และอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเป็นอันตรายต่อชีวิต จึงขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เข้าดำเนินการแก้ไขปัญหานั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยสำนักบริหารที่ราชพัสดุ กรุงเทพมหานคร จึงได้จัดทำแบบสำรวจการได้รับผลกระทบจากเศษกิ่งไม้ใบไม้แห้งกองทับถมและเศษวัสดุยางรถยนต์เก่ากองทับถม สำหรับผู้เช่า ผู้อยู่อาศัย บริเวณที่ราชพัสดุแปลงพิพาท ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามยืนยันว่าไม่ได้รับผลกระทบจากเศษอิฐ เศษวัสดุก่อสร้าง ซากโครงสร้างอาคาร เศษกิ่งไม้ใบไม้แห้งและยางรถยนต์เก่าที่กองทับถม และไม่มีแมลงมารบกวนหรือกัดต่อยแต่อย่างใด ซึ่งสอดคล้องกับที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้สอบถามประชาชนผู้อยู่อาศัยข้างเคียงปรากฏว่า

/ไม่มีบุคคล...

ไม่มีบุคคลใดได้รับความเดือดร้อนหรือพบเห็นว่ามีแมลงก่อความรำคาญหรือรบกวนเช่นกัน กรณีจึงเป็นที่ยุติว่าไม่มีเหตุรำคาญจากแมลงตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้ดำเนินการฉีดพ่นหมอกควันในบริเวณที่ดินพิพาทซ้ำอีก จึงมิได้ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควรแต่อย่างใด อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้นเช่นกัน

ประเด็นที่สอง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ละเลยต่อหน้าที่ไม่ดำเนินการโค่นต้นโพธิ์ ต้นไทร และถอนรากในที่ราชพัสดุที่พิพาท หรือไม่ และเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี หรือไม่ หากเป็นการกระทำละเมิด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี หรือไม่ เพียงใด

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ก่อนว่า คดีในข้อหานี้เป็นคดีพิพาทที่อยู่ในอำนาจของศาลปกครองที่จะพิจารณาพิพากษา หรือไม่ เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๙๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีปกครองอันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครอง ตามกฎหมายหรือเนื่องมาจากการดำเนินกิจการทางปกครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในเรื่องดังต่อไปนี้ (๑)... (๒) คดีพิพาท เกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร (๓) คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือ ความรับผิดชอบอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตาม กฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมาย กำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่ใช้บังคับในขณะพิพาท มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ให้กระทรวงการคลังเป็นผู้ถือ กรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๒ กำหนดว่า ให้กรมธนารักษ์ มีภารกิจเกี่ยวกับการปกครอง การดูแล การบำรุงรักษาและการพัฒนา ที่ราชพัสดุ... และข้อ ๑๖ กำหนดว่า สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ มีอำนาจหน้าที่ภายในเขตท้องที่ ที่รับผิดชอบ ดังต่อไปนี้ (๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการปกครอง การดูแล และการบำรุงรักษาที่ราชพัสดุ รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพของที่ราชพัสดุ

จากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังกล่าว เป็นการ บัญญัติให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีพิพาทระหว่างหน่วยงานทางปกครองหรือ

/เจ้าหน้าที่...

เจ้าหน้าที่ของรัฐกับเอกชนหรือระหว่างหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน และจะต้องเป็นข้อพิพาทอันเนื่องมาจากการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจทางปกครองในการออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือเนื่องจากการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ทางปกครองตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร เมื่อคดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๘ ขอให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารที่ราชพัสดุ กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยมีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นผู้บังคับบัญชา โคนตันโพธิ์ ต้นไทร ในบริเวณที่ดินที่ราชพัสดุแปลงพิพาท แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ยังไม่ดำเนินการตามคำขอของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น เพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โคนตันโพธิ์ ต้นไทร และถอนรากเพื่อไม่ให้เจริญเติบโตได้อีก และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชดใช้ค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร และเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี แต่เมื่อบริเวณที่ดินโพธิ์และต้นไทรที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยผู้อำนวยการสำนักบริหารที่ราชพัสดุกรุงเทพมหานคร โคนออกจากพื้นที่นั้นเป็นที่ราชพัสดุโดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ และถือว่าเป็นที่ดินของส่วนราชการ แม้กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๕๕๗ จะได้กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และสำนักบริหารที่ราชพัสดุ กรุงเทพมหานคร (สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ เดิม) มีภารกิจในการปกครอง ดูแล และบำรุงรักษาที่ราชพัสดุแปลงพิพาท แต่ภารกิจในการดำเนินการดังกล่าว นั้น เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจโดยทั่วไปของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษาที่ดินในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินเช่นเดียวกับเอกชนที่จะต้องดูแลรักษาที่ดินของตนเท่านั้น มิได้เป็นการใช้อำนาจหน้าที่ทางปกครองหรือเป็นการดำเนินการกิจการทางปกครองที่มีกฎหมายให้อำนาจในการโค่นต้นโพธิ์และต้นไทรตามที่ผู้ฟ้องคดีร้องขอแต่อย่างใด ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ดำเนินการโค่นต้นโพธิ์และต้นไทรในที่ดินที่ราชพัสดุตามคำขอของผู้ฟ้องคดี จึงมิใช่เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร และเป็นการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควรตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและ

/วิธีพิจารณา...

วิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ศาลปกครองจึงไม่อาจรับคำฟ้องในข้อหานี้ไว้พิจารณาได้ การที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่าคดีในข้อหานี้เป็นคดีปกครองและอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของ ศาลปกครองจึงฟังไม่ขึ้น และเมื่อคดีในข้อหานี้มีได้อยู่ในอำนาจของศาลปกครองที่จะพิจารณา พิพากษา ศาลปกครองสูงสุดจึงมีจำต้องพิจารณาในประเด็นเนื้อหาของคดีตามที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ แต่อย่างไร

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย
พิพากษายืน

นายประพจน์ คล้ายสุบรรณ
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายธีรรัฐ อร่ามทวีทอง
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

ธีรรัฐ อร่ามทวีทอง

นายพินิจ มั่นสัมฤทธิ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายชาชีวัฒน์ ศรีแก้ว
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายบุญเสริม นาคสาร
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี : นางสาวกนิษฐา เขียววิทย์

